

NÁDI SUTTOGÓ

SZÉPVÍZ KÖZSÉG HAVILAPJA

X. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM, 2020. FEBRUÁR

Konferencia Szépvízen Szent László öröksége jegyében

Hargita Megye Tanácsa és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Szépvíz Község Önkormányzatával, illetve a Hargita Megyei Kulturális Központtal együttműködve konferenciát szervezett a Testvérmegyei együttműködés Székelyfölddel Szent László öröksége jegyében program keretében február 20-án a frissen felújított szépvízi kultúrotthonban.

A konferencia kezdetén vetítésre került a Szépvíz keletkezésének legendájáról és a történelmi valóságról szóló Szépvíz és Szent László című 2007-ben a Rubin Stúdió által készített film.

A filmvetítés után dr. Ferencz Angéla, a Hargita Megyei Kulturális Központ vezetője, egyben a konferencia moderátora köszöntötte a jelenlévőket, átadva a szót Ferencz Tibor polgármesternek. A községvezető beszédében megjegyezte: „Megtisztelő és felemelő számomra, hogy a két testvérmegye Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hargita megye ezen Szent László konferencia helyszínéül községünket, Szépvízt választotta. Úgy érzem, hogy ez az elmúlt időszakban kifejtett Szent László-kultusz felelevenítésével kapcsolatos tevékenységünk elismerése, hisz az elmúlt évtizedekben sokat tettünk azért, hogy Szépvízen újraéledjen a legenda, a lovagkirályunk iránti tisztelet.”

A konferencia első előadója Dr. János Mihály művészettörténész, muzeológus volt, akinek neve már ismerős a községbeliek körében, hisz 2017-ben a Szent Lászlós

települések konferenciáján Szépvízen már tartott előadást. A művészettörténész a Szent László-legenda falképeinek sajátos ikonográfiáiról tartott képes vetített előadást.

Hegedűs Enikő művészettörténész, a Gyulafehérvári Érsekség egyházművészeti referense a Szent László király – Erdély védőszentje című kötetét ismertette. A kötet előkészítése a Szent László-emlékév keretében indult el, amely egyfajta képes leltár a történelmi Erdély területén fellelhető ábrázolások sokszínűségéről és mai állapotáról. A mintegy százhusz helyszín végiglátogatásával készült fotók bemutatása mellett a kötetet kísérő tanulmányok teszik tartalmassá, a régi korok szakavatott ismerőinek tollából. A kötetben szereplő fotókat Kristó Róbert készítette.

Dénes Zoltán plébános, az Emberi Erőforrások Minisztériumának miniszteri tanácsadója előadásában többek között a Szent László zarándokút előkészítését ismertette.

A konferencia második felében felszólalt Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke, Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, Tánczos Barna szenátor, Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke, Soltész Miklós, a Magyar Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, ugyanakkor a rendezvényen jelen volt Tóth László magyarországi főkonzul is.

Folytatás a 2. oldalon.

Fotó: Daczó Dénes

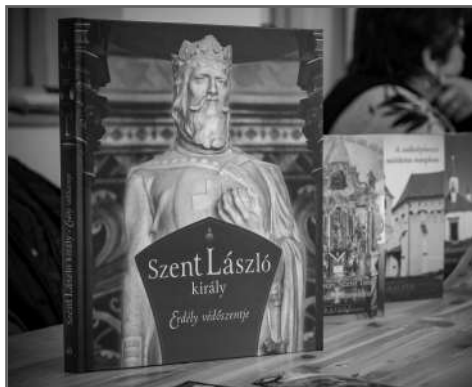
Konferencia Szépvízen Szent László öröksége jegyében

Folytatás az 1. oldalról.

A Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkeresztrel kitüntetett Dr. Kollár Tibor pszichiáter, tudományszervező érdekes előadást tartott a legújabb, illetve a még folyamatban lévő Szent László-kutatások eredményeiről, valamint a jövőbeli tervekről is.

A konferencia alkalmával, a kultúrotthonban a jelenlévők megtekintették a Szent László út című vándorkiállítást a Hierotheosz Egyesület és a Szabolcs-Szatmár-Bereg

Megyei Önkormányzat jóvoltából. A kiállítás Kisvárdáról indult el még

2017 októberében, és a lovagkirályhoz kötődő örökségút településeit mutatja be, – köztük természetesen Szépvízt is – a lovagkirály életéhez kötődő templomokat, freskókat és egyéb épített értékeket.

A tartalmas konferencia Kiss András Nemzetközi Kapcsolatok és Hátérmententi Együttműködési Bizottság elnöke zárógondolataival ért véget.

A program a Bethlen Gábor Alap támogatásával valósult meg.

ELŐVÁLASZTÁS

Az RMDSZ Szépvíz községi Szervezete 2020. március 8-án, vasárnap 8 és 19 óra között állóurnás előválasztást tart községünkben, amelyen a szavazópolgárok rangsorolhatják a helyi RMDSZ tanácsosjelöltjeit az idej helyhatósági választásra.

Szépvízen a szépvízi polgármesteri hivatalban maximum 6 személyre, a szentmiklósi kicsi iskolában maximum 4 személyre, illetve a borzsovai iskolában maximum 2 jelöltre lehet szavazni, érvényes személyi igazolvánnyal, az adott településen lévő lakcímmel.

A községben összesen a jelentkezési dokumentációk leadása és ellenőrzése után az alábbi személyek jelölését fogadták el:

SZÉPVÍZ

1. BALÁZS ZSOMBOR
2. BALOGH KRISZTINA
3. FEKETE ÖRS
4. GÁL ZOLTÁN
5. GÁL CSABA
6. KUNA CSABA-TIBOR
7. LÁSZLÓ BARNA
8. PÉTER JÓZSEF
9. ZAKARIÁS ISTVÁN

CSÍKSZENTMIKLÓS

1. ANDRÁS RÓBERT
2. ANTAL LÁSZLÓ
3. ERŐSS ATTILA
4. ifj. FEKETE FERENC
5. ISTVÁN MIKLÓS
6. MOLNÁR ANDRÁS
7. ifj. ORBÁN CSABA
8. SZAKÁCS ADÉL

CSÍKBORZSOVA

1. GERÉD ISTVÁN
2. ONODI ATTILA
3. SZAKÁCS VILMOS

Területalapú támogatások

A 2020. esztendőben március 2-a és május 15-e között kérhetik a gazdák a területalapú támogatást a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciós Ügynökség (APIA) megyei és helyi fiókjainál. Március elejétől már Szépvízen is fogadják a kéréseket. A gazdákat kéri, hogy a torlódás elkerülése érdekében az előre egyeztetett időpontban jelenjenek meg a polgármesteri hivatal 12-es irodájában, ugyanúgy ahogy azt az előző években is tették. Jelentős változások nincsenek a korábbi években megszokott kérelmezéshez képest, és a támogatási formák is azonosak maradtak. További információk a mezőgazdasági minisztérium és az APIA honlapján találhatóak.

Nádi suttogó - Szépvíz község havilapja.

Kiadó: Szépvíz Község Polgármesteri Hivatala. **Felelős kiadó:** Ferenc Tibor.

Munkatársak: András Róbert, András Ildikó, dr. Balogh Attila, Császár Klára, Ferencz Angéla, Fikó Szilveszter, Gábor Zoltán, György Mihály-Levente, Incze Sándor, Kenéz Szilárda-Ágnes, Kovács Károly, Kovács Teréz, Lakatos István, Németi Katalin, Szakács Adél, Szatmáry Domokos-Zsolt, Tamás Tünde, dr. Vikárius Károly, dr. Vitos Erika, Zakariás István, Zöldi Gellért.

Tördelőszerkesztő: György Beáta. **Korrektúra:** Ferencz Márta-Erzsébet.

E-mail: nadisuttogo@gmail.com. **Tel.:** 0744875101.

Nyomda: Alutus Csíkszereda. Megjelenik 1450 példányban.

Olvasókuckó

A rovatindító, bevezető jellegű cikkek sorába illik egy egészen aktuális eseménynek a megemlézése, még-hozzá a XII. Nemzetközi Felolvasómaratoné, amely február 18-án zajlott, a Kájoni János Megyei Könyvtár szervezésében. Az idei rendezvény József Attila költészete előtt tisztelgett, születésének 115. évfordulóján. Az írott és elektronikus sajtóban számos visszajelzés, fotó jelent meg a rendezvény sikeréről. Örömmel olvashattuk, hogy nagyon sokan érdeklődtek, több ezren kapcsolódtak be.

Úgy gondolom, hogy az ehhez hasonló programok élővé teszik a költészetet, az olvasás szeretetét beemelik a mindennapokba. Hogy miért van erre szükség? Elgondolkodtató kérdés, hiszen sokan megtalálhatják a saját könyvespolcukon azokat a köteteket, verseket, online is elérhetjük, sőt, az elvetemültebbek még könyvtárból is kölcsönöznek. A közös olvasás öröme, lendülete azonban sokaknak feltöltődés, élmény, és nem utolsó szempont az sem, hogy a gyerekek, fiatalok számára is elérhető, közeli, szerethető legyen az irodalom, de az idősebbek számára sem csupán iskoláskori emlékként maradjon meg. Az olvasóvá nevelés, az olvasási kedv felébresztése nem titkolt célja ezeknek az eseményeknek, ugyanakkor a könyvtár megismertetése sem utolsó cél. Ahogy Vekerdy Tamás írja: „Az olvasás segít élni, életben maradni, növeli az empátiát, a másik ember és a világ megértését.”

A legutóbb arról volt szó, hogyan építhetjük be az olvasást a mindennapjainkba. Ehhez kaphattunk néhány támpontot, ötletet. Folytassuk most ezt a gondolatmenetet a fent említett esemény kapcsán, csempésszünk egy kis irodalmat a hétköznapokba. Ezt a következő módokon is megtehetjük: 1. Válasszunk ki egy kedvenc verset, tegyük

ki valahová jól látható helyre, ahol szívesen tartózkodunk, ragasszuk be a határidőnaplónkba, és folytathatjuk a sort. Így gyakran látjuk, magunkkal vihetjük. 2. Legyen előtünk, elérhető távolságban a kedvenc kötetünk, vagy az a könyv, amit ki szeretnénk olvasni. Nagyobb eséllyel nyitjuk ki, lapozzuk, hogyha nem olyan időigényes, amíg előkeressük. 3. Legyen nálunk egy (kisebb) hordozható kötet, tehetünk rá borítót is, hogyha szeretnénk, a lényeg, hogy várakozás, buszozás közben is olvashatunk kényeseres telefonozás helyett. A legfontosabb a jó szokás kialakítása. 4. Bár nem teljesen az olvasás élményét adja, de adott élethelyzetben ugyanilyen értékes lehet egy-egy hangoskönyv meghallgatása, például hosszú utazás alatt. Van, aki kifejezetten szereti a hangoskönyveket, érdemes egy próbát tenni. 5. Hasonló az előző ponthoz a megzenésített versek hallgatása, ha közvetlenül nem adottak a lehetőségeink a nap valamelyik szakaszában az olvasásra, beiktathatunk ilyen módon is egy kis irodalmat. 6. Az utolsó ötlet pedig a kommunikáció, a megosztás, hogyha olvastunk egy jó könyvet, beszéljessünk róla családtagjainkkal, barátainkkal, sok esetben ezek az ajánlások indítanak arra valakit, hogy kézbe vegyen egy regényt.

Az olvasásnépszerűsítő események alkalmat adnak egy-egy szerző jobb megismerésére, ugyanakkor a közös olvasás élményét adják, ha tehetjük, vegyünk részt ilyen eseményeken. Ha már megvan az a lista, hogy mely köteteket szeretnénk mindenképpen kiolvasni 2020-ban, akkor ne habozzunk, kezdjük el, az idő szalad. Az én listám készen áll, a következő Olvasókuckó részben Lackfi János köteteihez érkezik egy kis ízelítő. Jó olvasást!

CSÁSZÁR KLÁRA

Tudjuk-e, hogy?

Az újkígyósi Harangozó Imre néprajzkutató községünkben is gyűjtött. A Szentmiklóson felfedezett estéli imádság - adatközlő Szakács Ágostonné, Székely Anna, született 1898-ban - az ősi hitvilágunkba vezet vissza. Az imádság nemcsak a Napnak az élettel való azonoságát fejezi ki, hanem párhuzamot von a napszakok (reggel, dél, este) és az élet rendje (születés, az élet dele, halál) között is.

A fényes Nap immár elnyugodott,
A föld szintén sötét maradott,
Nappali fény éjjelre változott,
Fáradtnak nyugodalmat hozott.

De én Uram úgy fekszem ágyamban,
Mintha mennék gyászos koporsómba,
Mert ha most én erős és friss vagyok,
De magamnak több napot nem hagyok.

Ne szólíts el Uram készületlen,
Vezess elébb az enyhítő kútra,
Úgy bocsáss el engem a nagy útra,
Hogy juthassak a mennyei jussra.

LAKATOS ISTVÁN

Továbbra is várjuk olvasóinktól írásaikat, véleményüket, valamint azokat a fotókat, amelyek a községben készültek és különleges mondanivalóval rendelkeznek a nadisuttogo@gmail.com e-mail címre!

A polgármester 2019-es tevékenységi beszámolója

Eltelet a 2019-es esztendő és gyors léptekkel telik a 2020 is, de bármilyen gyorsan is telik, nekem, mint választott személynek, illik elszámolni a rám bízott garasokkal, annál is inkább, mert ezen beszámolómnak kezdeményezője voltam, immár 23 éve.

Valóban, nem volt egy egyszerű év, de eredménytelennek sem nevezném. A 2019-es év tevékenységét nem jellemzi a nagy megvalósítások listája, de megjegyzem, sok munkálatunk van folyamatban.

Próbáltam sűríteni, érthetően csoportosítani.

Három gondolati csoportba foglaltam:

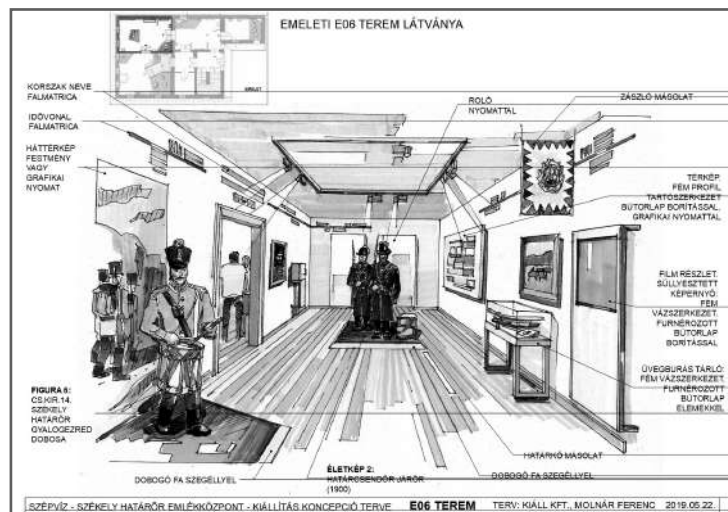
Utak - egész évben „utaztunk”, de most már elmondhatom, hogy ha még mindig nem is olyan ütemben és látványossággal, ahogyan szeretnénk, de eredménnyel. Több, mint kilenc kilométer, pontosabban 9,2 km útépités van leszerződve az AFIR, PNDL és saját költségvetésből. Három és fél kilométer járdaépítés, valamint parkoló kialakítása a borzsovai templomnál. Ezen utak megépítésével megoldódik az illető útszakaszok vízelvezetése is, rendezett és új arculatot kölcsönözve ezen falurészeknek. A hírhedt DC 6 és DC 53-as utak beruházása is kimozdult a holtpontról és megtörtént a szerződésbontás, folyamatban van a kiírási procedúra (szakértői vélemény, új terv, kiírás, szerződés). Ez az utazás, az utak közötti pillanatnyilag kevésbé látványos munka, ha csak nem említem a másfél kilométer mezei út javítását, építését, kövezését a Felső árnyékon és a Cseszléskútnál – itt megszüntetve egy szemetes gócpontot is. De itt kell említést tennem az 5,5 km út és vízelvezetés megterveztetéséről, mely megtörtént, magába foglalva községünk utcáinak jelentős részét. A reménykeltőbb és egyszerűbbnek tűnő munkálatok közé sorolhatom a Patak utca és a Szentmiklósi kicsi utca megépítésének befejezését a tavasz folyamán. Folyamatban van többek között a községünkben (Szépvíz, Csík-szentmiklós és Borzsova) lévő mellékutcák megépítésének terveztetése, pénzalapok előteremtése. Ugyanakkor a csikborzsovai kultúrotthon felújításának megterveztetése, Csikborzsovába buszmegálló építése az eltérőhöz.

Szépvízi kultúrközpont - A másik hosszúra sikerült elképzelés, munkálat a szépvízi kultúrközpont felújítása. Ha késéssel is, de sikerült pontot tennünk ezen kalózok (megbízhatatlan kivitelezők) munkájára, de nem a szabadidő központ munkálataira. A buzau-i céget kiebrudaltuk és hamarosan az igényeknek eleget téve adjuk át a két épületet rendeltetésének, remélve, hogy használói felnöttek az igényekhez. Az épületkomplexumban helyet kapnak az előadások (gondolok itt a nagyteremre), felszerelésre került egy igényes konyha, próbaterem a

Fotó: Szakács Zoltán

zenét tanulóknak, táncosoknak, egy mai igényeknek megfelelő könyvtár, az időseknek közösségi terem, gyerekfoglalkoztató, az ifjúságnak színhely, valamint egy térségi iroda. Előbb említettem, hogy nem fejeztük be a szabadidő központ munkálatait, hiszen a két épület feljavítása nem a beruházás végét jelentette. Megtörtént az udvar, a focipálya kialakítása, öntözési rendszer épült, védőhálókat szereltek fel, megoldást találtunk a fűnyírásra, de folyamatban van a játszótér kialakítása, az öltözők megépítése, melyben helyet kap a focisták, a bírók öltözője, edzőterem a karatésoknak, vizesblokkok, valamint közös-

ségi terem, csatlakozva a felújított tekepályához – a több mint 3 hektáros terület belakása - hiszen emlékeznek, miért vásároltuk a területeket, gyarapítva községünk vagyonát.

Székely Határőr Emlékközpont - munkálatai, szervezése, annak összetettsége, bonyolultsága, szintén embert próbáló tevékenység. Ami ennél a beruházásnál könnyebbségnek nevezhető, az a csapat komolysága, hozzáértése és a cél elérésének közös akarata, gondolata. A munkálatok szépen és szinte forgatókönyv szerint haladnak, és reményeink szerint a kerek évfordulón az átadás is megtörténik. Ez a beruházás, szándékom szerint, – a Csengő tejszövetkezethez hasonlóan – gazdasági lendületet is fog adni a községnek.

De mint sok éve, sok más dologgal is foglalkoztunk. Olyan dolgokkal, amelyet ma már a szakemberek úgy határoznak meg, hogy közösségépítés. Mi csak csináltuk ösztönszerűen, rendjével, mint ahogy az élet zajlik. Mert annak is rendje volt és szerintem még mindig van, bármilyen rendetlen világot is élünk. Az elkezdett rendezvényeinket, programjainkat szerveztük, általában sikerrel. Szent László napok, Káposztavágás-vásár, kultúrsütőtörtök, fórumok, találkozók, ismeretterjesztők a gazdáknak, újságkiadás, községünk promoválása mindenhol, ahol arra lehetőség adódott.

Mindezek mellett elmondhatom, hogy községünk minden civil szervezetének minden megmozdulását támogattuk, sőt magánszemélyeket is, gondolok itt pályázati írásra (a Pro Economica 20 pályázat), a telekkönyvezésekre.

A végére hagytam, mert úgy érzem, hogy megér egy külön gondolatot a Virágos Magyarország kiíráson való részvételünk és a díj elnyerése. Nagy dolognak tartom, beszéltem róla tanácsulésen, közösségi találkozón, de úgy érzem, hogy egy kitartó kezdeményezésem érett be, több mint 20 év munkáját értékelték, és tudom, hogy ma sokan értékelik és büszkéek rá. Ezzel is fényeztük községünk hírnevét. A másik fontos eredménye az erkölcsi kapcsolódás nemzetünkhöz.

A Faluszépítési és virágosítási program keretén belül idén díjat kapnak: Szépvízről Kuna Csaba-Tibor és Mónika, Csíkszentmiklósról Szabó Zoltán és Mária, Csíkborszovából Szentés Levente és Ildikó.

Itt kihasználom az alkalmat és visszatérek a vesszőpárpámra, még ha unalmasnak is tűnik, de én már úgy érzem, hogy eredményes. A tisztaságról, a környezetünkről néhány gondolat. Nézzék el, hogy ismétlem magam, de nem lehet eleget beszélni arról, hogy tartjuk tisztán a portánk elejét, a patakmedret, a köztereket, a szemetet ne dobjuk el, hiszen magunknak, gyermekeinknek teremtünk ezáltal egy élhetetlen jövőt. Akkor, amikor a kapu elől elviszik a szemetet, tavaszi, őszi lomtalanítást szervezünk, komposztládát adunk, elektromos hulladékot gyűjtünk, sőt, szelektív hulladékgyűjtés is folyik, számomra érthe-

tetlen, hogy sokan még mindig kihordják a faluvégre, patakmederbe a szemetet. Tudni kell azt, hogy a környezetvédelemnek a tavaly 15.703 lej büntetést fizettünk a szeméttöbbletért. Vigyázzunk környezetünkre, hiszen egy olyan csodálatos közegben élünk, mint sehol a világon.

Az idén reményeim szerint tovább fejlesztjük a tisztasággal kapcsolatos tevékenységünket, hiszen kaszagépet vásároltunk, nemcsak a foci pályára, hanem az árkok kaszálására is.

Végezetül köszönetemet szeretném kifejezni a közösség háza munkaközösségének, hiszen elmondhatom, hogy csapatban dolgoztunk és mindezen dolgok megvalósításában jelentős szerepet vállaltak. Az adminisztráció és a törvénykezés bürokratikus útvesztői miatt sokszor szélmalomharcot vívunk. A lakoságtól több türelmet kérek, mert a kollégáim, amint említettem, legjobb tudásuk szerint dolgoznak, a közért, hogy Önöket kiszolgálják.

Ezúton fejezem ki köszönetemet a tanácsos kollégáknak és megköszönöm, hogy csapatban dolgozhattunk, hogy együtt léphettünk a közösség ügyében.

FERENCZ TIBOR
polgármester

Farsangbúcsúztató

Az idén 28.-ik alkalommal gyűltek össze Hargita Megye azon hagyományörző csoportjai, akiket fog a figura. Elgondolkodtató, hogy mi a rendezvény sikerének a kulcsa, hogy évről évre jönnek a csoportok, és semmi pénzért el nem maradnának, illetve évről évre minden település házigazdaként a legjobb arcát mutatja, a legjobb közösségi összefogását valósítja meg!

A történet a rendszerváltással kezdődött. Az első években Csíkszeredába hívták a Népi Alkotások Házának szakemberei azon falvak farsangolóit, ahol még a tiltások ellenére is élő volt a szokás. Ebből alakult ki a találkozó igénye, majd egyre többen újították fel a szokást, az emlékezetre hagyatkozva, vagy néprajzi leírások alapján új hagyományt indítva el. 13 település vesz részt ma már a Megyei Farsangbúcsúztatón, amelynek egyre nagyobb a hírneve. A borzsovai csapat a Hargita Megyei Kulturális Központ meghívására először 2001-ben Menaságon, a kilencedik találkozón vett részt, nagyon friss, lelkes és jó humorú előadásának köszönhetően.

Fotó: Ádám Gyula

Mindannyian sokat tanultunk a rendezvény folyamán: szervezésről, tervezésről, kiértékelésről. A csoportok vezetőinek a felelőssége, hogy hiteles módon jelenítsék meg falujuk szokását, neveljék az utánpótlást, erősítsék a csoportjukat, közösséget teremtsenek. A házigazdák dolga a települések bevonása, a rendezvény előkészítése, a közösség összefogása. Sok tudás és tapasztalat átadódik a felkészülés során, hogy aztán jóízűen mulassunk magunk is, bevonva az érdeklődőket, vendégeket, turistákat.

A farsang egy emberközeli ünnep, összehoz minket a nevetésben. Szárhegyen voltunk az idén, jövőre Szépvíz község látja vendégül a rendezvényt. A Hargita Megyei Kulturális Központ a kezdetektől szervezi, koordinálja a rendezvényt, szakmai tanácskozásokat tartva, gondoskodik arról, hogy minél hitelesebben, minél messzebbre eljusson a hírünk, megismerjék táncainkat, énekeinket, mókáinkat, hagyományos ízeinket, közösségeinket, mindazt, amire büszkék vagyunk.

FERENCZ ANGÉLA
a HMKK vezetője

Idén a csíkborzsovai farsangolók immár a 19. alkalommal vettek részt a Megyei Farsangbúcsúztatón. A 12 csapat gyülekezője a szárhegyi iskola előtt volt, ahol minden csoport külön osztálytermet kapott az előkészületekhez. Már itt megtapasztalhattuk a helyiek vendégszeretetét. A 11 órai megnyitó után, miután Ferencz Angéla a HMKK igazgatója megtartotta a szokásos csapatjelenlét vizsgálatot, a névsorolvasást, községünk polgármestere Ferencz Tibor átvette Danguj Ervintől, Szárhegy község polgármesterétől a stafétát. Ezek után a csapatok kivonultak a számukra kijelölt utcákba.

A borzsovaiak útvonala: Belső út, Bekötő út, Kismező, Diákcseré, Csínód, Nemesek utca volt, egészen el a Központig. Két ponton vártak nagy szeretettel és roskadásig megrakott asztalokkal a helybeliek, ahol jókedvvel ünnepeltek együtt velünk. A csínódi tizesben égettük el Dobait, majd

visszavonultunk a községközpontba. A sportcsarnokban elfogyasztottuk a finom borjúhússal készült pityókástokányt és élményekkel tele, énekszóval, jókedvvel hazatértünk otthonainkba.

Másnap, vasárnap 23-án - immár itthon - 14 órakor indult a kultúrotthonról a farsangolók csapata a szokásos útvonalon.

Több mint 5 asztalnál vártak a borzsovaiak szeretettel és jókedvvel, na és persze sok finomsággal, majd a kultúrotthon előtt jött a kegyelemdöfés Dobainak. Ezt követően a kultúrotthonban a gyermekeknek és ifjaknak Péter László vezetésével táncoktatás következett.

Ezúttal köszönetet szeretnék mondani Gyergyószárhegy önkormányzatának, a Hargita Megyei Kulturális Központnak a kitűnő szervezésért, Szépvíz önkormányzatának és Csíkborzsova Közbirtokosságának a segítségért.

Nem utolsó sorban hálás köszönet a borzsovai felnőtteknek és ifjaknak, akik képviselték községünket úgy a megyei, mint az otthoni farsangbúcsúztatón. Valamint megszeretném köszönni a szépvízi ifjaknak, akik részt vettek, Onodi Tibornak, ki évről évre hazajön Magyarországról és a farsangolóknak húzza a talpalávalót. Külön köszönet Péter Lászlónak, aki jelenleg községünkben néptáncot oktat, a részvételért és a táncoktatásért, ugyanakkor mindazon borzsovaiaknak, akik tizesenként szeretettel és bőségesen megrakott asztalokkal várták a farsangolókat.

A jövő évi viszontlátásra!

KOVÁCS KÁROLY

Fonák farsang

Belebújni a másik bőrébe. Kinevetni a hatalmast, a győztest, az erősebbet, az elnyomót. Kicsit az lenni, ami nem lehetek. Ledobni a szerepet és maskarával fedni a valót. Ezzel álcázni lehet az igazságot, meg lehet téveszteni a naiv szemlélőt, ki lehet gúnyolni a normalitást, fricskát lehet dobni az elvárásoknak, sőt önfeledten örülni lehet az életnek. Mindegy fittyet hányva a szabályoknak: ne vedd komolyan magad, s másét se. Minden csak játék! Mindaz, amiben élsz, amiről meggyőződted, ami megtart téged, az nem komoly, csupán egy rád erőltetett „konjunkktúra”, gender...

Úgy tűnik, manapság állandó farsangot élünk. Ez a fajta szerepjátszás, kettős élet egyre elfogadottabb, egyre természetesebb. Élünk az istenadta természetből, őseink, génjeink, hitünk kincseiből, de azt arra használjuk fel, hogy fügét mutassunk neki. Kifordítunk mindent a fonákjára, és azért harcolunk, hogy jogunk legyen nem normálisnak lenni. A szabadság is csak arra jó, hogy nemet mondjunk arra, ami igaz, szent, jó és szép. Hogy eldobjuk, pocskéknak, lejárt lemeznek tartjuk azt, amiben nevelkedtünk és amiből létezünk. A szavak jelentése elerőtlenedik, a negatív jelentést pozitív csengéssel ruházzuk, fel, és úgy felerősítjük médiás hátszéllel, hogy az könnyedén átmenjen a társadalom mosott agyának ingerküszöbén. Anynyira, hogy az legyen a minta, a követendő példa. Ha például őshonos kisebbségről beszélünk, kinevet a többség, hisz mindenki jöttment, mindenki vándorolt e tájon. Nahát. Ha a

családért küzdünk, megjelennek az elváltak, a szinglik, a ferde hajlamúak, és sírva követelik az elismerést, hiszen ők el vannak nyomva, hátrányosan megkülönböztették őket. Küzdenénk népünk jogaiért, az autonómiáért, máris rasszisták, militaristák, idegengyűlölők lettünk. Többet tennénk a pedagógusokért, de akkor mi lesz a gyermekekkel...? Ha például egy osztályban húszan hiperaktívak, és tíz gyerek marad „rendes”, akkor mind a húsznak joga van speciális oktatásra, odafigyelésre, és akkor ki foglalkozik majd a rendesekkel? Vagy: mihez viszonyítjuk a normalitást? Mindent a munkavállalókért, de akkor mi lesz a munkaadókkal? Több fizetés kellene, de akkor miért kell több adót fizetni? Harcolunk a női egyenjogúságért, de akkor hogyan lehet karriert építeni és édesanyává válni? Élni szeretnénk, utazgatni a világban, gyűjteni az élményeket, de akkor mikor és hogyan alapítsunk családot? Küzdenénk a szülőföldért, de külföldön többet ér a pénz?... Akkor balek, aki itthon marad? Vagy fészbukon mentenénk meg a hazát? Ki dönti el, mikor van a többségnek vagy a kisebbségnek igaza? És egybe lehet-e mosni mindenfajta „kisebbséget”, például egy másfélmillió államalkotó nemzeti közösséggel? Vagy attól való féltünkben, hogy az állami többség politikájában ez visszaüt, hagyjuk a dolgokat a maguk mentére, a piac, az unió ügyis megoldja?...

Minden engedmény csak olaj a tűzre. Minden „érzékenyítés”, puhítás, csak aláassa az önfegyelmet, a normalitást, a törvények és az erkölcsi rend harmóniáját. A bűnös szabad-

ság, a folytonos lazítás, a törvények kijátszása, a kiskapuk szaporodása csak oda vezet, hogy még jobban elhalványul az erkölcsi felelősség. Békeidőben ez a nagy kísértés: 'Vedd át a másik szerepét! Ne érezd magad jól a bőrödben! Légy más! Isten eltitkol tőled valamit, féltékeny rád. Szakítsd le a gyümölcsöt, akkor te leszel a vezér!' A kísértő azt szeretné, hogy az életed ne Istenhez legyen hasonlatos. Inkább legyen egy őrzőngő álarcosbál. Egy vég nélküli farsangi kavalkád.

Ha csak a bennünk hangoskodó, földi boldogságot hazudó Kísértőre hallgatunk, lassan önként adjuk fel szabad akaratunkat, – amellyel nemet is mondhatnánk eme farsangi vírus-osztogatónak. Mert a kegyelemmel együttműködve le is győzhetnénk a bűnt. Ami, látjuk: társadalmi méreteket ölthet.

A lelkiismeret Isten hangja. Iránytű, mely hozzá viszonyítva mondja: mi a jó és mi a rossz. Szól a tett előtt, alatt és után is.

Legalább a farsang után illene észhez térni. Legyen elég az alakoskodásból. Álljunk ki magunkért, a külső-belső szemfényvesztés ellen. Bízunk a Mesterben, aki előttünk jár, aki legyőzte a gonoszt. Ő sosem volt képmutató. Fénylő arca a mi útjainkat is megvilágítja. Ha vele járunk, nekünk sem lesz szükség alakoskodásra.

Akkor lenne veszítenivalónk, ha Őt veszítenénk el.

SEBESTYÉN PÉTER
plébános

www.peterpater.com

SZÉP VÍZ FM 101,7

JELES NAPOK

JANUÁR

1823. január 1-jén született **Petőfi Sándor** költő.

1557. január 1-jén **Bocskai István** erdélyi fejedelem.

Fazekas Mihály író, költő, botanikus, a Ludas Matyi írója, a debreceni Fűvészkert tervezője 1766. január 6-án született.

256 éve 1764. január 7-én leverték a madéfalvai felkelést, ahol székelyek tiltakoztak Mária-Terézia rendelete ellen. Latinul **Siculicidium**, azaz Székelyvész. Mintegy 2500 székely gyűlt össze Madéfalván, hogy tiltakozzon a Mária Terézia-rendelet, a határőr-sorozás ellen. Hajnalban azonban a felkelőket Siskowich altábornagy vezetésével katonaság rohanta meg, és sokukat lemészárolták. Ezt követően indult meg a székelyek Moldvába való tömeges kivándorlása.

1908. január 8-án született **Wass Albert** erdélyi magyar író és költő.

Teljes nevén: Szentgyeydi és czegei gróf Wass Albert. A Wass család eredete az Árpád-korig vezethető vissza, és egyike Erdély legrégebb nemesi családjainak. A család 1744-ben, Mária Teréziától kapott grófi címet.

Nicolae Ceaușescu elnökségének éveiben Romániában könyveit betiltották.

Egyik ismert könyve a Kard és kasza, amelyben több generáción keresztül tekinti át a magyar történelmet saját ősi nemzetségének történetén szűrve, 1050-től egészen a jelenkorig.

Január 13. a **vallásszabadság** napja annak emlékére, hogy a világon először Erdélyben az 1568-as tordai országgyűlés, a tordai katolikus templomban mondta ki a vallás és lelkiismeret szabadságát. Ekkor jött létre az Unitárius Egyház Erdélyben.

1163. január 14-én 32 éves korában – valószínűleg mérgezés következtében – meghalt **II. László** magyar király.

1847. január 16-án megszületett **Mikszáth Kálmán** író. A hagyományos anekdotisztikus ábrázolás, az élőbeszédhez közelítő eleven stílus legnagyobb mestere. Regényében híven ábrázolta a nemesi középosztály pusztulását, a dzsentrik világát. Kiemelkedő művei: A Noszty fiú esete Tóth Marival; Különös házasság; Sipsirica; Akli Miklós; A fekete város; Beszterce ostroma; Szent Péter esernyője.

Ugyancsak január 16-án 1899-ben született **József Jolán** író, József Attila nővére, aki anyjuk halála után a költőt nevelte.

1634. január 17-én halt meg **Szenci Molnár Albert** pap, egyházi író, nyelvtudós, az első magyar-latin szótár készítője. Szenci életének fő műve az 1603-ban készült latin-magyar szótár, amelyet személyesen adott át Rudolf királynak Prágában, ahol egyébként Keplerrel is megismerkedett. Később Móríc hesseni fejedelem udvarában, majd Bethlen Gábor pártfogoltjaként élt. 1626-tól haláláig pedig Kolozsváron lakott. Híres latin-magyar szótára nyitotta meg az utat a magyar értelmiség előtt az európai tudomány felé.

1936. január 18-án halt meg **Blaha Lujza** színésznő, a *nemzet csalogánya*.

1823. január 20-án (más források szerint 21-én) született **Madách Imre** költő, író, ügyvéd, politikus, „Az ember tragédiája” szerzője. A reformkor egyik legnagyobb írója. Legkiemelkedőbb alkotása, Az ember tragédiája nemcsak a magyar irodalom egyik gyöngyszeme, de világsikert is aratott. Ismert műve még a Mózes és a Csák végnapjai. 1859. február 17. és 1860. március 26. között készítette Az ember tragédiája egyetlen fennmaradt változatát.

1989 óta január 22-én ünnepeljük a **magyar kultúra napját**, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc ezen a napon fejezte be a Himnusz megírását.

Ugyancsak január 22-én 1036-ban született **Bajor (Boldog) Gizella, I.** (Szent) István király felesége.

1767. január 23-án Mária Terézia „**úrbérrendelettel**” szabályozta a magyarországi jobbágyok helyzetét. Az úrbéri rendelet célja a jobbágyok jobb állami adóképeségének biztosítása volt. Az urbárium felváltotta az addig részben szokásjogon, részben helyről helyre változó módon írásban rögzített úrbéri előírásokat, szabályozta a jobbágyokat terhelő, földesurukat megillető szolgáltatásokat. Az egész telekkel rendelkező jobbágy évi 52 nap ígás, vagy 104 nap kézi robot végzésére volt köteles. A rendelet a birodalom legtöbb részén enyhítette a korábbi jobbágyterheket és csökkentette a jobbágyok kiszolgáltatottságát.

1458. január 24-én **I. (Corvin) Mátyást**, Hunyadi János ifjabb fiát választották a magyarok királyává.

1959. január 24-én született **Böjte Csaba** ferences rendi szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója.

1852. január 24-én lelepleződött az **erdélyi összeesküvés**. Kossuth, mielőtt Amerikába ment volna, utasította May Jánost, hogy Makk Józseffel indítsák el Bécs körzetében és Komáromban a forradalmi szervezkedést. Később Makk Józsefet átirányította Erdélybe, hogy az ott tevékenykedő Gál Sándorral működjön együtt. A székelyföldi Habsburg-ellenes összeesküvést leleplezték, Kolozsvárott és más városokban, falvakban tömegesen tartóztatták le az embereket. Makk József sikeresen külföldre menekült.

120 éve, 1900. január 25-én született **Fekete István** író, költő (Tuskevár, Vuk).

1242. január 27-én született **Árpád-házi Szent Margit**, IV. Béla leánya. Klissza várában született Szent Margit 1242-ben. Szülei felajánlották Magyarországot. Margit négy éves korában a veszprémi domonkos apácákhoz került, és ott gondos nevelésben részesült. Később a Nyulak szigetén lévő zárdába került át, amelyet atyja építtetett. Visszautasította II. Ottokár cseh, és Anjou Károly szicíliai király házassági ajánlatát. 1261-ben ünnepélyes fogadalmat tett. Az önfegyelmzés és keresztény szeretet példaképe. A legalacsonyabbrendű munkát is szívesen végezte, és a legrosszabb ruhákban járt. Napjait munkában, éjszakáit imádságban töltötte. 1271 január 18-án halt meg.

FEBRUÁR

1116. február 3-án Székesfehérváron meghalt **Könyves Kálmán** magyar király.

1095-től uralkodott nagybátyja, I. (Szent) László halála után. Királyságuk alatt fejeződött be a korai magyar államszervezet kiépítése. 1070 körül született I. Géza magyar király és Zsófia hercegnő gyermekeként. Apja halála után, 1077-től nagybátyja, I. (Szent) László neveltette. Kálmánt egyházi pályára szánta, bátyját, Álmos herceget jelölte ki utódjául. 1095-ben, Szent László halála után azonban a két testvér között trónviszály tört ki, amelynek eredményeként Kálmán került a trónra, aki 1096 tavaszán királlyá koronáztatta magát. Álmos megkapta a dukátust, ahol szinte királyi jogokat gyakorolhatott. Kálmán az európai uralkodók közül kiemelkedett műveltségével.

1947. február 4-én született **Máté Péter** énekes, zeneszerző (Elmegyek, Hull az elsárgult levél). A huszadik század egyik legkiemelkedőbb magyar zenei tehetsége volt. Feleségével Dékány Saroltával, valamint az Expressz együttesel is dolgozott együtt. Életében mindössze 4 lemeze jelent meg, halála óta több mint 20. Elmegyek című dala Nicolas címmel, Sylvie Vartan előadásában világláger lett. 37 évesen, szívroham következtében hunyt el.

1922. február 5-én született **Szepesi György**, rádiós sportkommentátor, aki a londoni 6:3-at közvetítette. Eredeti nevén: Friedländer György 1945-től dolgozott a Magyar Rádiónál. Londontól Londonig, azaz 1948-tól 2012-ig közvetített az olimpiákról, a labdarúgó-világbajnokságokon 1945-től 2010-ig dolgozott. Ő közvetítette 1953. november 25-i, az évszázad mérkőzése néven emlegetett magyar-angol 6:3-as meccset, amelyen a magyarok legyőzték az otthonában 90 éve veretlen Angliát.

1788. február 5-én született **Kisfaludy Károly** dráma- és elbeszélésíró, költő, szerkesztő, festő. Kisfaludy Sándor öccse. Nagy sikerű drámái (A tatárok Magyarországon; Ilka) és vígjátéka (A kérők (1817)) mellett jelentős érdeme volt a novella műfajának meghonosításában. Számmottevő a festészeti munkássága is.

100 éve született, 1920. február 7-én **Béres József** tudományos kutató, rákkutató, a Béres csepp megalkotója.

30 éve, 1990 február 7-én halt meg **Karády Katalin** színésznő (Halálos tavasz). Eredeti nevén: Kanczler Katalin 1939-1948 között húsz nagyjátékfilm és három kisfilm főszerepét játszotta el, mint filmszínésznőt Zilahi Lajos fedezett fel. Emigrációja alatt kalapszalonya lett. Amerikában csak néhányszor lépett színpadra. Dekoratív megjelenése, titokzatos, erotikus sugárzása lényeg, mély hangja, szuggesztív egyénisége volt.

1934. február 8-án Szegeden meghalt **Móra Ferenc** író, újságíró, muzeológus (Kincskereső kisködmön). Szegényparaszt családból származott. Tanulmányait – a család szegénysége miatt – nehéz körülmények között végezte. A budapesti egyetemen földrajz-természettudomány

szakos tanári diplomát szerzett, de csupán egy évig tanított. A Szegedi Napló c. lapnak 1913 és 1919 között főszerkesztője volt, majd haláláig állandó munkatársa maradt. Ez volt jóformán az egyetlen hírlap, amely nem állt a világháborús propaganda szolgálatába

1775. február 9-én született **Bolyai Farkas**, matematikus. Bólya, 1775. február 9. – Marosvásárhely, 1856. november 20. Diákéveiben megtanulta a német, a francia, az olasz, az angol, a héber és a román nyelvet. Rendkívüli fejszámoló képességével és zenei érzékével is kitűnt, tanárai csodagyerekként kezelték. 1832-től a Magyar Tudós Társaság tagja.

1957. február 9-én hunyt el vitéz nagybányai **Horthy Miklós**, a Magyar Királyság kormányzója.

1807. február 10-én Pozsonyban született **Batthyány Lajos** gróf, Magyarország első miniszterelnöke.

90 éve február 11-én született **Soós Imre** színész (Körhinta, Liliomfi). 1952-ben a debreceni Csokonai Színházban kezdte pályáját, majd a Madách Színházhoz szerződött s itt játszott korai tragikus haláláig. Már főiskolás korában filmezett. Igazi sikereket a filmszerepek - Körhinta, Lúdas Matyi - hoztak számára.

1893. február 15-én **Puskás Tivadar** találmányának köszönhetően Budapesten beindult a vezetékes rádió öse, a Telefonhírmondó-szolgálat.

1833. február 15-én Kassán megtartották Katona József „**Bánk bán**” című drámájának ősbemutatóját.

1998. február 17-én halt meg **Wass Albert** erdélyi magyar író és költő.

1443. február 23-én született Kolozsváron **Mátyás magyar király** (1458-1490).

Nevezik Corvin Mátyásnak, az igazságos Mátyás királynak, hivatalosan I. Mátyásnak, de a köznyelv egyszerűen mint Mátyás királyt emlegeti. Magyarországon 1458 és 1490 között uralkodott. 1469-től cseh (ellen)király, 1486-tól Ausztria hercege.

70 éve, 1950 február 27-én mutatták be az **első színes magyar filmet**, a Lúdas Matyit.

A budapesti Városi Színházban volt a bemutató, a filmet Nádasdy Kálmán és Ranódy László rendezte, Hegyi Barnabás fényképezte. Főszereplője Soós Imre, továbbá a kor elsimert színészei: Horváth Teri, Ruttkai Éva, Somlay Artúr, Görbe János és Kiss Manyi. Hatszáz statisztával, sok külső helyszínen forgattak.

1514. február 28-én Dózsa György párbajban legyőzte epeirosi Ali-t, s ezzel megmentette **Nándorfehérvárat**. „1514 februárius 28-án, húshagyó kedden történt a párviadal, a Nándorfehérvár alatt elterülő mezőn. Rövid küzdés után Dózsa egy óriási csapással levágta ellenfele jobb karját, majd kivégezte. A törökök futásnak eredtek, és Nándorfehérvár környéke a törököktől ez egyszer megszabadult.”

Az adatokat összegyűjtötte
PÁLL ZOLTÁN

A fogyasztói társadalom

Az első világháború után, az 1930-as években tombolt a gazdasági világválság. Hogy erről a kritikus mélypontról ki tudják mozdítani a civilizált nyugati országok gazdaságát, az akkori vezető közgazdászok egy olyan gazdasági modellt javasoltak, amelynek célja az eladások szintjének növelése. Ehhez kapcsolódik az is, hogy ettől az időszaktól az egyes államok gazdaságát a bruttó hazai termék című makrogazdasági mutatóval kezdték mérni, vagyis az adott országon belül, adott idő alatt előállított, végső felhasználásra szánt javak (termékek és szolgáltatások) összességének értékével. Ez tulajdonképpen a GDP. Ennek érdekében a termékek tervezésénél az kezdett a fő szempont lenni, hogy minél kevesebb ideig tartson, minél hamarabb ki kelljen cserélni, minél hamarabb újat kelljen vásárolnia a fogyasztónak. Így egyre inkább érvényesülni kezdett a tervezett elavulás elve a termelésben, a különböző termékek minősége pedig egyre csak csökkent. Ekkor jelent meg a piacon az egyszer használatos mentalitás is, és a műanyagok feltalálásával elárasztották a piacot az egyszer használatos termékek.

Természetesen a felfokozott termelési igény rengeteg új vállalkozás születését generálta, így rengeteg új munkahelyet teremtett, növekedett a lakosság jövedelme, így újabb és újabb termékeket tudtak vásárolni, és szépen lassan a megtermelt termékek mennyisége már jóval több lett, mint a lakosság szükséglete. De a falvokról városba beköltöző lakosságnak továbbra is munkát kellett adni, a meglévő munkahelyeket meg kellett tartani, a kialakult életszínvonalhoz a lakosság nagyon ragaszkodott, viszont továbbra is nagyon sokan voltak a szegénységi küszöb alatt, így a gazdaságnak tovább kellett növekednie, még több terméket kellett eladni a piacon, és ekkor beindult a reklámpiac, amelynek célja az volt, hogy az olyan termékeket is el lehessen adni, amire tulajdonképpen az embereknek nem is volt szüksége. A reklám azt ígérte, hogy ha többet és többet vásárolsz, ha minél több tárgy tulajdonosa vagy, annál inkább eléred a boldogságot.

Beindult egy folyamat, amely lassan önjáróvá vált, és már nem lehetett megállítani. A nagyobb jövedelem újabb társadalmi struktúrák kialakulásához vezetett, amelyek már nem a hatékonyságra, ésszerűsége, együttműködésre alapoztak, hanem sokkal inkább a kényelmi faktor növelésére, a státuszszimbólumokra, az egoizmusra, a versengésre. A nagyobb jövedelem hatására az emberek saját házakat építettek, egyre nagyobb házakat, azok kifűtésére több energiát igényelt, több autót vásároltak, így több üzemanyag kellett, az autóknak több aszfaltút és autópálya kellett, több parkoló. Az olajvállalatok megerősödtek, megnőtt a lobbijuk, így minden formában keresztbe tettek például a közszállítási rendszerek fejlesztésének. A lakosság az általa létrehozott infrastruktúra fenntartásáért még többet dolgozott, egészen addig, amíg már semmire nem volt ideje, csak arra, hogy impulzív vásárlásaival rövid időre kompenzálni tudja a sok

stresszt, amivé az élete változott. Nem volt ideje megteremlni az általa elfogyasztott ételmezt, így kénytelen volt megvásárolni azt a boltokban. Az egyre fokozódó igény az boltokban megvásárolható élelmiszer iránt átalakította a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart is, ahol szintén a mennyiség került előtérbe a minőséggel szemben. Nem csoda hát, hogy lakosság egészségi állapota egyre csak romlik, ez viszont kitűnő lehetőséget ad egy újabb iparág exponenciális növekedésének, ez pedig a gyógyszeripar.

Az eladás növelésének érdekében a ma vállalatai pénzzé próbálnak tenni mindent, amit eddig a közösségek megtartó ereje és a körülöttünk lévő természeti környezet tiszta ingyen biztosított számunkra. Pár évtizede még furán néztek volna ránk dédszüleink, ha elmeséltük volna, hogy ma már fizetünk az ivóvízért, a gyerekefelügyeletért, a lakásunk kitakarításáért, a mindennapi ebédünkért, a ruháink tisztításáért, és még sorolhatnánk. Az eladás növelésének érdekében a vállalatok mindent megtesznek azért, hogy a közösségeink összeomljanak, és hogy az emberek minél távolabb kerüljenek a természeti környezettől, így növelve profitjukat. A közösségek megtartó ereje nélkül a lakosság körében a lelki problémák is egyre csak terjednek, az önbizalomhiány, az örökös elégedetlenség, az elidegenedés, a magány, amire megint csak kitűnően lehet újabb és újabb iparágakat építeni, mint a szépségipar, a luxusipar, a pornóipar, és még sorolhatnánk. Mindez szépen növeli az adott ország GDP-jét, és ennek mindenki örül. Ugyanakkor minél távolabb kerülünk a természeti környezetünktől, körbevéve magunkat téglával, betonnal, aszfalttal, annál kevésbé vesszük észre, hogy ez az óriásira duzzadt fogyasztói társadalom mekkora mennyiségű szemetet termel ki magából, és hogy ez milyen hatással van a természeti környezetünkben élő növényekre, állatokra, ökoszisztémákra, közvetetten pedig ránk emberekre is.

A gazdasági növekedés mantrája, amit ez a fajta fogyasztói társadalom diktál mai napig, egy óriási csapda. Egy korlátos erőforrásokkal rendelkező bolygón, mint a Föld, nem lehetséges egy végtelen növekedés. De mivel ezt hangoztatják a politikusok, a vállalkozók, a reklámok, és rövid távon többnyire mindenkinek csak haszna van belőle, hajlamosak vagyunk elhinni és elfogadni. Viszont lassan elérkeztünk a rendszer hosszú távú hatásaihoz. A különböző területeken dolgozó szakemberek (környezetvédők, biológusok, oceanográfusok, társadalomkutatók, klímakutatók, stb.) több mint 60 éve kongatják a vészharangot, de csupán az elmúlt pár évben tűnt fel a közvéleménynek, hogy elég nagy a baj. Most kezdünk szembesülni azzal sok mocsokkal, amit eddig a szőnyeg alá próbáltunk söpörni.

Az, hogy a kapitalista rendszer össze tud-e omlani, az szerintem nem kérdés. Nem létezik még egy olyan gazdasági, társadalmi rendszer az emberiség történelmében, amely nem omlott volna össze. Miért lenne kivétel ez alól a kapitalizmus? Jóval érdekesebb kérdés, hogy mikor fog ez megtörténni, és hogy mi lesz helyette?

Bár tudom, hogy én egy nagyon parányi porszem vagyok ebben a történetben, aki nem sokat fog tudni változtatni az ilyen óriási rendszerek alakulásában, mégis elképzelem néha azt a világot, amiben én személy szerint élni szeretnék. Erős helyi közösségeket látok, annak minden előnyével és hátrányával. Ezek a helyi közösségek meg tudják termelni a nagyját azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak, amelyekre a közösség tagjainak igazán szüksége van. Az emberek kevesebbet dolgoznak, és nemcsak az a munka értékes, amely révén valami újat hoznak létre, hanem legalább ilyen fontosak azok a munkák is, amelyek a meglévőt gondozzák, tartják fenn. Nemcsak az

olyan munkából tudunk megélni, ami profitot termel, hanem abból is, aminek „csak” társadalmi, szociális, környezeti haszna van. A munka nem leszív, hanem feltölt. Az embereknek van lehetőségük gondolkodni, kapcsolódni, a természetben lenni, a belső világukkal foglalkozni. Senki nem siet sehová, csak ráérősen, a természet ritmusában élünk. A sok tárgy gyűjtögetése helyett az élményeket, a mély emberi kapcsolatokat, a bölcsességet tartjuk fontosabbnak...

Önök milyennek képzelik el a jövőt?

HABA TÜNDE

II. Pál Péter emlékverseny

Az idei évben is a szépvízi önkormányzat szervezésében megrendezésre került a II. Pál Péter emlékverseny a szépvízi tekepályán, hét községbeli tekecsapat részvételével (Szépvíz Fm, szépvízi Önkormányzat, Hurrikán, Öreg Fiúk, Cactus, Tekék, Hentes Csapat) február 1-jén, szombaton.

A reggel 8 órától kezdődő versenyen már az első gurítások után arra lehetett következtetni, hogy egy rendkívül izgalmas és színvonalas versenynapnak nézünk elébe.

A tekepályánkon a klasszikus dobásszámnak számító 15 teli és 15 tarolás ledobása után a csapatok tagjai pályacserével folytatták a versenyzést, szorgosan gyűjtögetve a pontokat ki ki a saját csapata számára.

A II. Pál Péter emlékversenyen, február 1-jén a dobogó harmadik fokára a Szépvíz Fm csapata állhatott fel, a másodikra pedig a Cactus, a legtöbb fát az idei évben a Hurrikán csapata ütötte, ezáltal megérdemelt győzelmet arattak.

A bajnokság legeredményesebb dobójának Antal Levente bizonyult, aki a két kör ledobása után a 28 játékos közül a legtöbb fát tudta ütni. Külön köszönettel és hálával tartozunk Péter feleségének és kisfiának, valamint bátyjának, hogy megtiszteltek és eljöttek a díjátadó ünnepségre, így együtt tudtunk emlékezni, településünk legnagyobb tekésére, Pál Péterre.

Mindenkinek köszönöm a részvételt és a támogatást, és egy sikerekben, egészségben gazdag esztendő kívánok!

PÁLL ZOLTÁN

Az úszásról, mint iskolai programról a III. és IV. osztályban

Az úszásról általában

A gyerekeknek az úszáshoz való hozzáállása még könnyen formálható ebben a korban. Bátrabbak, kisebb a félelemérzetük és gyorsabban tanulnak, mint azok, akik idősebben kezdenek neki az úszás módszereinek elsajátításához. Fiatal korban könnyen kialakul a kötődés az oktatóval, így feltétel nélkül megbíznak benne, aki pedig játékokkal és ügyességi feladatokkal tudja a kicsiket motiválni, így nem érzik a feladat komolyságát. A gyereksportként elkezdett rendszeres úszás hatása révén megelőzhetőek az ülő életmód okozta negatív hatások, mint például a gerincferdülés és a rossz testtartás. Emellett az úszás segít a harmonikus izomzat, hajlékonyság és a megfelelő keringési rendszer kialakulásában. Az úszásnak rengeteg pozitív hatása van a szervezetre nézve.

Az úszóprogram 2019 október 1-től indult a szépvízi, szentmiklósi és borzsovai III. és IV. osztályok tanulói számára. A tanulók nagyon várják a keddi napot, örömmel mennek erre a programra, ez nemcsak úszás nekik, de egy kis buszos kirándulás is egyben, ahol a község III. és IV. osztályos tanulói találkoznak, megosztják az elmúlt hét eseményeit is.

Néhány szépvízi III. osztályos tanuló tollából idéznék.

Így ír Imre Eszter szépvízi III. osztályos tanuló:

Minden héten megyünk úszni. Az úszáson nagyon jól érzem magam. Az edzők nagyon kedvesek, mindig segítenek nekünk és sokat tanulunk tőlük. A medencében sokat ugrálunk, ezt nagyon szeretem, főleg a bombaugrást.

Szatmáry Gergő, szépvízi III. osztályos tanuló:

A keddi napunk az uszodába úgy kezdődik, hogy bemegyünk az öltözőbe, ott mindenki átöltözik, és a ruháit belerakja a táskájába. Kimegyünk a tusolókhöz. Letusolunk, és bemegyünk az uszodába. A törülközőket a székekre rakjuk, a papucsokat melléje. Utána megyünk bemelegíteni. Az edzőkkel megyünk be úszni. Egy óra

úszás után megyünk a cuccainkért, ott a tanító néni és a tanító bácsi visszaadják a táskáinkat. Visszamegyünk az öltözőbe, ott visszaöltözünk, haját szárítunk, majd kimegyünk az uszodából, mert a busz 10 órakor vár minket az uszoda előtt. Nagyon szeretem a keddi napot!

László Hunor, szépvízi III. osztályos tanuló:

Én azért szeretek úszni, mert egészséges és megmozgatja minden testrészemet. Az edzők kedvesek, sok türelmük van hozzánk. Én, amióta járok úszni, sokat ügyesedtem, ezért egyre jobban szeretem az órákat. Nekem a kedvenc iskolai programom az úszás. Már tudunk hátton is és hason is úszni, víz alá merülni, ismerjük a ceruzát, a bomba ugrásokat, és fejest is tudok ugrani. Úszni jó!

Nekünk, a község III. és IV. osztályait oktató tanítóknak is az a véleményünk, hogy rengeteget fejlődtek tanítványaink az úszás által, nagyon jól érzik magukat, szeretik ezt a programot, a gyerekek testi- lelki- szellemi fejlődéséhez nagyban hozzájárul ez a program.

Ügyesek vagytok gyerekek, továbbra is éljetez ezzel a lehetőséggel!

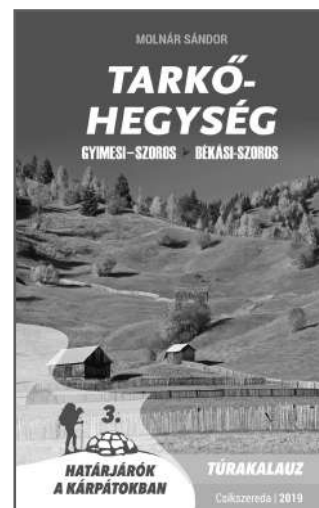
A község III. és IV. osztályait oktató tanítók nevében,

MIKLÓS-SÁNTUS JUDIT tanítónő

KULTÚRCSÜTÖRTÖK

2020. március 19-én, csütörtökön 19 órától bemutatásra kerül a Csíkszéki Erdélyi Kárpát Egyesület (CSEKE) Határjárók a Kárpátokban c. túrakai sorozata közelmúltban megjelent harmadik kötete, melynek címe a „Tarkó-hegység”. Ez a kötet, ugyanúgy, mint az eddigiek, több mint túrakai. A Fogarasi- és a Csíki-havasok után, most a Tarkó-hegység környékére vezérel. Az igényes munka a természet felfedezésének élmenye mellett történelmi adalékokat is ad az egykori határvidék iránt érdeklődő olvasónak.

A túrakai sorozat gazdája a Kárpát Gyepű Egyesület, szerzője Molnár Sándor, kiadásában nagy segítséget nyújtott a Hazajárók című népszerű műsort képviselő Dextramedia Kft. Főtámogató a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

KARATE

Harcművészeti bemutatóval egybekötött karate edzőtáborra került sor február 14-15-én községünkben. Mivel már egy ideje azon szorgoskodunk, hogy a klubunk 20 éves születésnapját távolabbi barátainkkal, karatemesterekkel is megünnepeljük, a Kolbászfesztivál időpontját láttuk erre a legalkalmasabbnak. A fesztivál szervezői kérésének eleget téve, elfogadtuk a harcművészeti bemutatóra való felkérést, viszont szerettünk volna valami rendhagyó bemutatóval kedveskedni a népes közönségnek. Ekkor jött az ötlet, hogy vendég mestereket hívunk a bemutatóra. És, ha már voltak olyan kedvesek és eljöttek, kihasználtuk az alkalmat a közös gyakorlásra, ünnepésre is. Tartalmas hétvége kerekedett ki 17 fekete öves

karatés találkozásából, 3 edzés és egy harcművészeti bemutató fért bele a két napba.

Azok, akik kilátogattak a VII. Kolbászfesztiválra Csíkszentmiklósról, rövid ízelítőt láthattak a tradicionális karatéból, melyet a közönség szórakoztatására néhány show elemmel is színesítettünk. A látványos töréstechnikákat lélegzetvisszafojtva figyelték kicsik és nagyok, az időjárás okozta kellemetlenségeket feledtették a tapsok.

A bemutatót Viorel Duta nagybányai, 6 DAN-os, karatemester vezette, de jelen voltak Brassóból, Margittáról, Kovásznáról és Csíkszeredából is.

Itt is szeretnénk köszönetet mondani a CSIE-nek a meghívásért, a Polgármesteri Hivatalnak a szépvízi sportterem ingyenes rendelkezésünkre bocsájtásáért, és a Kishavas Panzióknak a szíves vendéglátásért. Köszönjük szépen!

A SIC-Szépvíz Karate-Do csapata

Március 15-i ünnepségek programja a községben

BORZSOVA

9³⁰ Szentmise
Ünnepi műsor és koszorúzás az emlékműnél.

CSÍKSZENTMIKLÓS

11⁰⁰ Szentmise
Ünnepi műsor és koszorúzás a hősök emlékművénél.

SZÉPVÍZ

16⁰⁰ Ünnepi műsor és koszorúzás az 1848-as emlékműnél.
17⁰⁰ Szentmise

A csíkszentmiklósi iskola múltja

Csíkszentmiklóson a felekezeti iskolának jelentős múltja volt. Első írásos említése 1652-ből datálódik, de valójában akkor már több mint nyolcvan éves régiséggel rendelkezett itt az elemi iskola, olvasható Szöcs János, Elemi oktatás Csíkszékből (1571-1800) kéziratában. Az idén száz éve, hogy a felekezeti iskolák helyét átvette az állami iskola. 1919-ben minden csíki faluban felekezeti iskola indult, az egyház azt hirdette, hogy csupán a felekezeti iskoláknak van esélyük arra, hogy az iskolában az oktatás nyelve a gyerekek anyanyelve, tehát a magyar maradjon. A karhatalom viszont kiűzte a felekezeti iskolásokat a községi iskolákból, a szülőket a csendőrökkel fenyegették, hogy a gyerekeiket adják állami iskolába, de a szülők és tanáraik kitartottak, magánháznál folytatták a tanítást. Nemsokára viszont megszületett a rendelet, hogy ezek az épületek nem felelnek meg a szabályoknak, előírásoknak, bennük nem működhet iskola. A megfejtésből megtudhatjuk annak a plébánosnak a nevét, aki 1920 februárjában küldöttség élén Bukarestbe a miniszterhez megy, aki elrendeli a felekezeti iskola megnyitását, azonban nemsokára államtitkári parancsra újból bezárják, immár véglegesen. 1920 őszén már csak az állami iskola nyithatta meg kapuját a gyerekek előtt. Az iskola levéltárában található okirat szerint a ma is működő emeletes „Nagy iskolát” 1883-ban építették. Akkori szokás szerint a tanítói lakást is magába foglalta, továbbá melléképületek is tartoztak hozzá, istálló és csűr az iskolaigazgató állatai számára. Az iskola épülete jelenlegi formáját közel fél évszázada nyerte el, utolsó nagy bővítésére az 1970-es évek végén került sor, amikor új osztálytermekkel és tornateremmel gyarapodott.

1	2	3	E	4	5	6	7
8				9			
10			11		12		
13				14		15	
16					17		N
18			19			20	
	21	22		23			24
25			26		27		
28				29			
A		30					

Vízszintes meghatározások

1. Szépvíz község nagy mezője. 8. Kecsesajtban van! 9. Szépvízi kaszáló. 10. Oszlop közepe! 12. Mező, legelő. 13. Illemtan. 15. Kicsinyítőképző. 16. Szépvíz egyik utcája, ... út. 18. Csücsül, üldögél. 19. Méret, angolul. 21. Ittrium és nitrogén vegyjele. 23. Tibor becézve 25. Családnév. 27. Spanyol nemes. 28. Antenna. 30. *Megfejtés 2. része.*

Függőleges meghatározások

1. *Megfejtés 1. része.* 2. Tanterembe. 3. Alakul, változik. 4. Kuba és Franciaország gkj. 5. Pocsolya, latyak. 6. Élelem, táplálék. 7. Démon, ördög. 11. Eszes, intelligens. 14. Álmosan tátog. 17. Ritka férfinév. 20. Fertőző vírus. 22. Női név. 24. Szolga, apród. 25. Anya párja. 26. ... Francisco. 29. Banglades gkj.

NÉMETI KATALIN

SZÉPVÍZ KÖZSÉG ÖNKÉNTES
TŰZOLTÓALAKULATA
A 0761130217-ES
TELEFONSZÁMON HÍVHATÓ.